

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень 2020 року

Населення

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 січня 2020р. становила 933,1 тис. осіб. Упродовж 2019р. чисельність населення зменшилася на 12440 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (9095 осіб) та міграційного (3345 осіб) скорочення. Порівняно із 2018р. обсяг природного скорочення збільшився на 688 осіб.

Природний рух населення у 2019р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 41 живонароджений.

Доходи населення

За січень 2020р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб) із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб становив 8677 грн, що на 18,8% вище ніж за січень 2019р.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні 2020р. були працівники державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, транспорту, фінансової та страхової діяльності, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, де заробітна плата у 1,4–1,5 раза перевищила середній показник по області.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах творчості, мистецтва та розваг, тимчасового розміщування й організації харчування, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, адміністративного та допоміжного обслуговування, наукових досліджень та розробок, будівництві, сферах охорони здоров'я, інформацій та телекомунікацій, освіті, сільському господарстві, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 62,2%–94,8%.

У січні 2020р. порівняно з січнем 2019р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати** на 16,9% (у січні 2019р. порівняно з січнем 2018р. – на 7,6%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) впродовж січня 2020р. збільшилася на 18,9% і на 1 лютого 2020р. становила 12,5 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати становив 0,8% фонду оплати праці, нарахованого за січень 2020р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня 2020р. збільшилася на 41,4% і на 1 лютого 2020р. становила 6,5 млн.грн або 52,3% загальної суми боргу по області.

Кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, на 1 лютого 2020р. становила 1150 осіб або 0,7% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 5,7 тис.грн, що становило 65,4% розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за січень 2020р.

Сума заробітної плати, не сплаченої працівникам підприємств-банкрутів, на 1 лютого 2020р. становила 5,7 млн.грн.

На підприємствах, які відносяться до категорії економічно неактивних, заборгованість із виплати заробітної плати на 1 лютого 2020р. становила 314,1 тис.грн.

Соціальний захист

У грудні 2019р. субсидії на оплату житлово-комунальних послуг отримували 106,6 тис. домогосподарств.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство у грудні 2019р. становив 545,9 грн (у листопаді – 348,6 грн).

З початку 2019р. призначено субсидії 209,1 тис. домогосподарств, з них у міській місцевості – 154,6 тис., у сільській місцевості – 54,5 тис. домогосподарств.

Сума субсидій, призначених домогосподарствам на оплату житлово-комунальних послуг, у січні–грудні 2019р. становила 70,2 млн.грн, з неї у міській місцевості – 57,8 млн.грн, у сільській місцевості – 12,4 млн.грн.

Крім того, у січні–грудні 2019р. 28,9 тис. домогосподарств було призначено субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, з них у міській місцевості – 10,3 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 18,6 тис. домогосподарств.

Сума субсидій, призначених домогосподарствам, у січні–грудні 2019р. становила 90,6 млн.грн, з неї у міській місцевості – 34,7 млн.грн, у сільській місцевості – 55,9 млн.грн. Середній розмір призначеної у грудні 2019р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 3064,3 грн (у листопаді – 3109,5 грн).

У січні–грудні 2019р. сума субсидій, отриманих домогосподарствами на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 92 млн.грн.

У грудні 2019р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги 244,6 млн.грн, що становило 76,1% нарахованих за цей період сум, за постачання електричної енергії – відповідно 95,1 млн.грн і 131,3% за рахунок погашення боргу попередніх періодів.

На кінець грудня 2019р. заборгованість населення зі сплати за постачання природного газу становила 278,7 млн.грн, за централізоване опалення та постачання гарячої води – 253,6 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 70,8 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 60,5 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 14,3 млн.грн за постачання електричної енергії – 110,9 млн.грн.

Ціни

Індекс споживчих цін в області у січні 2020р. порівняно з груднем 2019р. становив 99,6%.

На споживчому ринку в січні 2020р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,4%. Найбільше (на 13,9%) подорожчала олія оливкова. На 9,1–0,6% зросли ціни на овочі, кондитерські вироби з цукру, олію соняшникову, цукор, інші продукти харчування, продукти переробки зернових, молоко. Водночас на 7,7–0,4% знизилась ціни на яйця, сметану, рибу та продукти з риби, кисломолочну продукцію, масло, м'ясо та м'ясопродукти, харчовий лід і морозиво, рис, хліб, макаронні вироби.

Ціни на алкогольні напої, тютюнові вироби зросли на 0,6%, що пов'язано з подорожчанням тютюнових виробів на 1,4%.

Одяг і взуття подешевшали на 4%, зокрема, взуття – на 3,9%, одяг – на 3,8%.

Зниження цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 6,1% відбулося головним чином за рахунок зменшення тарифів на опалення на 31,4%. Водночас підвищились ціни на природний газ на 11,4%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 3,8%.

Ціни на транспорт у цілому знизилась на 1,1% через здешевлення палива та мастил на 4,5% і проїзду в залізничному пасажирському транспорті на 2,4%.

Послуги освіти подорожчали на 0,8% головним чином за рахунок підвищення плати за утримання дітей у дошкільних закладах на 6,9%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 0,6%, насамперед спричинено підвищенням цін на амбулаторні послуги на 4,2%.

У сфері зв'язку ціни зросли на 1,2%, що пов'язано з подорожчанням поштових послуг на 12,5%.

Промисловість

Індекс промислової продукції у січні 2020р. порівняно з груднем 2019р. становив 115,7% та січнем 2019р. – 115,1%.

У добувній промисловості та розробленні кар'єрів порівняно із січнем 2019р. індекс промислової продукції становив 126,6%, переробній – 114,1%, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 92,9%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні 2020р. приріст продукції становив 26,6%, зокрема у добуванні руд кольорових металів – 28,8%. Разом із цим у добуванні каменю, піску та глини обсяги випуску продукції зменшились на 42,7%.

На підприємствах **переробної промисловості** порівняно із січнем 2019р. індекс промислової продукції становив 114,1%.

У **виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів** у січні 2020р. проти січня 2019р. випуск продукції зріс на 19,8%, у т.ч. у виробництві молочних

продуктів – у 1,5 раза, готових кормів для тварин – на 26,2%, олії та тваринних жирів – на 21,1%, напоїв – на 16,1%, інших харчових продуктів – на 15,4%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 4,8%. Водночас у виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості спостерігалось зменшення обсягів виробництва продукції (на 17,5%), м'яса та м'ясних продуктів (на 6,4%).

У січні 2020р. порівняно з січнем 2019р. спостерігалось збільшення виробництва олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) на 5,8 тис.т, олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих) – на 4,8 тис.т, виробів кондитерських з цукру, інших – на 155,1 т, свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 45,5 т, печива солодкого (уключаючи сендвіч-печиво; крім частково чи повністю покритого шоколадом або іншими сумішами, що містять какао) – на 26,6 т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 17 т.

Водночас зменшилось виробництво борошна пшеничного чи пшенично-житнього на 835,4 т, виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв

готових) – на 106,8 т, сиру тертого, порошкового, голубого та іншого несплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 26,9 т, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених – туш, напівтуш, четвєртин необвалених – на 19,8 т, виробів ковбасних з печінки (ліверних) та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім страв готових) – на 5,4 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листкових, рулетів з маком, роґаликів тощо) – на 3,8 т.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяги випуску продукції зменшились на 19,5%, у т.ч. у виробництві одягу – на 40%. При цьому у текстильному виробництві випуск продукції збільшився на 23,4%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності у січні 2020р. випуск продукції збільшився у 1,7 раза, зокрема у лісопильному та стругальному виробництві – у 2,5 раза, поліграфічній діяльності і наданні пов'язаних з нею послуг – у 2,3 раза, виготовленні виробів з паперу та картону – у 1,5 раза, виготовленні виробів з деревини, корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння – на 7,3%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції у січні 2020р. випуск продукції зріс на 6,6%, у т.ч. у виробництві іншої хімічної продукції – у 1,7 раза, фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 7,7%. При цьому на підприємствах з виробництва основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах обсяги виробництва зменшились на 3,8%.

На підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції випуск промислової продукції у січні 2020р. порівняно з січнем 2019р. зменшився на 25,6%, найбільше – у виробництві гумових виробів – на 61,1%, виготовленні виробів із бетону, гіпсу та цементу – на 54,1%. Водночас у виробництві пластмасових виробів випуск продукції збільшився на 35,4%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, обсяги промислової продукції у січні 2020р. збільшилися на 17,2%, у т.ч. у металургійному виробництві – на 17,5%, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування – на 5,4%.

У машинобудуванні випуск промислової продукції у січні 2020р. порівняно з січнем 2019р. зменшився на 23,3%, у т.ч. у виробництві машин і устаткування загального призначення – на 26,3%, електродвигунів, генераторів, трансформаторів, електророзподільчої та контрольної апаратури – на 22,9%, інших машин і устаткування спеціального призначення – на 6,2%. Водночас одержано приріст продукції у виробництві інших транспортних засобів (у 1,4 раза), автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів (8,9%), машин і устаткування для сільського та лісового господарства (3,6%).

На підприємствах з виробництва, передач і розподілення електроенергії в січні 2020р. обсяги виробництва зменшилися на 6,2%, у т.ч. у виробництві електроенергії – на 2,4%, розподіленні електроенергії – на 8,1%.

Сільське господарство

У січні 2020р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно із січнем 2019р. склав 105,8%, у т.ч. у підприємствах – 126,4%, господарствах населення – 96,6%.

Тваринництво. У господарствах усіх категорій у січні 2020р. загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація сільськогосподарських тварин на забій у живій масі) склав 5,4 тис.т та порівняно з січнем 2019р. зменшився на 0,1 тис.т або на 1,8%.

Обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у підприємствах у січні 2020р. становив 1,8 тис.т, що на 3,4% більше ніж у січні 2019р., у т.ч. великої рогатої худоби – 0,2 тис.т (на 12,4% менше), свиней – 1,6 тис.т (на 7,2% більше). Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до обсягу їх реалізації на забій становило 107,8% (у січні 2019р. – 114,7%).

Загальне виробництво молока порівняно з січнем 2019р. зменшилося на 0,7% і склало 14,5 тис.т, у т.ч. у господарствах населення – на 2% (9,7 тис.т), у підприємствах – збільшилося на 2,1% (4,8 тис.т).

Порівняно з січнем 2019р. у підприємствах середній надій молока від корів, що були в наявності на початок 2020р., збільшився на 8 кг (на 1,7%) і становив 470 кг.

У січні 2020р. загальне виробництво яєць від птиці свійської усіх видів порівняно з січнем 2019р. зросло в 1,6 раза і склало 37,7 млн.шт. Виробництвом яєць займалися підприємства 5 районів області.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 лютого 2020р. становила 82 тис. голів (на 8,5% менше ніж на 1 лютого 2019р.), у т.ч. корів – 46,4 тис. голів (на 7,6% менше), свиней – 214,8 тис. голів (на 2,3% менше), овець і кіз – 33,7 тис. голів (на 6,6% менше) та птиці свійської – 4803,4 тис. голів (на 7,8% більше).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Середні ціни продажу аграрної продукції підприємствами за всіма напрямками реалізації у січні 2020р. порівняно з січнем 2019р. зменшилися на 5,6%, у т.ч. продукції рослинництва – на 6,3%, разом з тим продукції тваринництва зросли на 2,5%.

Наявність культур зернових та зернобобових і насіння соняшнику. На 1 січня 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 1238,9 тис.т зерна (на 25% менше проти 1 січня 2019р.), у т.ч. 281 тис.т пшениці, 833 тис.т кукурудзи, 80,2 тис.т ячменю. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 824,5 тис.т зерна (на 5,9% більше), у т.ч. 228,1 тис.т пшениці, 502,4 тис.т кукурудзи, 66,1 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 414,4 тис.т зерна (в 2,1 раза менше, ніж на 1 січня 2019р.).

Запаси насіння соняшнику становили 596,7 тис.т (на 13,3% менше, ніж на 1 січня 2019р.), з них у підприємствах, які здійснюють його виробництво, зберігалось 319,4 тис.т (на 13,2% менше), у підприємствах, що займаються його зберіганням і переробленням, – 277,3 тис.т (на 13,4% менше).

На 1 лютого 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 1111,1 тис.т зерна (на 16,9% менше порівняно з 1 лютого 2019р.), у т.ч. 234,8 тис.т пшениці, 769,8 тис.т кукурудзи, 70 тис.т ячменю. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 672,6 тис.т зерна (на 1,5% менше), у т.ч. 188,7 тис.т пшениці, 406,7 тис.т кукурудзи, 57,1 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 438,5 тис.т зерна (на 33% менше, ніж на 1 лютого 2019р.).

Запаси насіння соняшнику становили 559,6 тис.т (на 8% більше, ніж на 1 лютого 2019р.), з них у підприємствах, які здійснюють його виробництво, зберігалось 273 тис.т (на 18% менше), у підприємствах, що займаються його зберіганням і переробленням, – 286,6 тис.т (в 1,5 раза більше).

Будівництво

У січні 2020р. підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 70,2 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні 2020р. порівняно з січнем 2019р. становив 149,1%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення склали 74,4% загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонт – 25,6%.

У 2019р. в області прийнято в експлуатацію 71,4 тис.м² загальної площі житла (нове будівництво), з яких 31,1 тис.м² (43,6%) прийнято відповідно до Порядку прийняття в експлуатацію об'єктів, збудованих без дозвільного документа на виконання будівельних робіт, затвердженого наказом Мінрегіону від 03.07.2018 № 158 (далі – Порядок).

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла у 2019р. порівняно з 2018р. збільшилась на 48,6%, при цьому без урахування площі, прийнятої в експлуатацію відповідно до Порядку, – на 3,3%.

Переважну частину (87,6% загального обсягу житла) прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 12,4% – у будинках із двома й більше квартирами.

У міській місцевості прийнято в експлуатацію 52,6 тис.м² загальної площі житла (73,7% загального обсягу), у сільській – 18,8 тис.м² (26,3%). Обсяги прийнятого в експлуатацію житла у міській місцевості порівняно із 2018р. зросли на 40,7%, у сільській – у 1,8 раза.

У 2019р. прийнято в експлуатацію 608 квартир. У міській місцевості прийнято в експлуатацію 453 квартири (74,5% загальної кількості), у сільській – 155 квартир (25,5%). Середній розмір квартири становив 117,4 м² загальної площі, при цьому в міській місцевості – 116,2 м², у сільській – 121,1 м² загальної площі.

Крім цього, прийнято в експлуатацію 3,5 тис.м² дачних та садових будинків, що у 2,9 раза більше ніж у 2018р.

Капітальні інвестиції

У січні–грудні 2019р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 7453,2 млн.грн **капітальних інвестицій**, що на 22,8% більше порівняно з січнем–груднем 2018р.

Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій у січні–грудні 2019р. були власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 76,7% усіх капіталовкладень. Частка цих коштів у загальному обсязі збільшилась порівняно з січнем–груднем 2018р. на 0,5 в.п.

Збільшилась також частка капітальних інвестицій, освоєних за рахунок кредитів банків та інших позик на 1,1 в.п. і коштів населення на будівництво житла – на 0,1 в.п., натомість зменшилась – за рахунок коштів місцевих бюджетів – на 1 в.п. та державного бюджету – на 0,7 в.п.

Найбільшу частку капітальних інвестицій у січні–грудні 2019р. освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства (39,1%), промисловості (30,7%), організаціями державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування (12,8%).

Капітальні інвестиції у житлові будівлі становили 210,7 млн.грн або 2,8% загального обсягу капітальних інвестицій області (у січні–грудні 2018р. – 3,1%). Порівняно з січнем–груднем 2018р. обсяг капітальних інвестицій у житлові будівлі зменшився на 0,3%.

У січні–грудні 2019р. обсяг капітальних інвестицій на одну особу населення по області склав 7891,3 грн.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлю, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні 2020р. становив 1660,1 млн.грн, що в порівнянних цінах на 16% більше обсягу січня 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні 2020р. становив 1142,3 млн.грн, що у порівнянних цінах проти січня 2019р. збільшився на 13,2%, проти грудня 2019р. – зменшився на 15,8%

Зовнішньоекономічна діяльність

У 2019р. обсяг експорту **товарів** становив 707 млн.дол. США, імпорту – 250,1 млн.дол. Порівняно з 2018р. експорт товарів збільшився на 35,5%, імпорт

скоротився на 4,9%. Позитивне сальдо становило 456,9 млн.дол. (у 2018р. – 258,7 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (214,6 млн.дол.), зернові культури (174,7 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (109,7 млн.дол.), руди, шлак і зола (36,7 млн.дол.). Коефіцієнт покриття експортом імпорту у 2019р. становив 2,83 (у 2018р. – 1,98).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 144 країн світу.

Загалом область експортувала товари до 129 країн світу.

У 2019р. обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 204,2 млн.дол. (28,9% загального обсягу експорту) та збільшився в 1,8 раза порівняно з 2018р.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Франції, Нідерландів, Чехії, Польщі, Іспанії, серед інших країн – до Туреччини, Єгипту, Білорусі, Китаю, Ізраїлю. Водночас зменшилися поставки до Російської Федерації, Об'єднаних Арабських Еміратів, Республіки Молдови, Індії.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Білорусі – 8,9% загального обсягу експорту (залишки і відходи харчової промисловості), Індії – 8,4% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Туреччини – 8,2% (продукти рослинного походження, залишки і відходи харчової промисловості), Китаю – 7,1% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Нідерландів – 6,2% (жири та олії тваринного або рослинного походження, продукти рослинного походження).

У 2019р. з області експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 214,7 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 211,4 млн.дол., готових харчових продуктів – на 122,6 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – на 77,2 млн.дол.

Імпорт товарів у 2019р. здійснювався з 92 країн світу. Обсяг імпорту товарів з країн ЄС становив 114,4 млн.дол. (45,7% загального обсягу) та проти 2018р. збільшився на 22,6%.

Імпортні поставки порівняно з 2018р. зросли із Чехії, США, Туреччини, Польщі, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, скоротилися – з Білорусі, Російської Федерації, Бельгії, Китаю.

Найбільші надходження товарів здійснювались з Китаю – 19,5% загального обсягу імпорту (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби), США – 12,8% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання), Німеччини – 11,7% (механічні машини, засоби наземного транспорту, крім залізничного), Туреччини – 6,9% (текстильні матеріали та текстильні вироби, продукти рослинного походження), Білорусі – 6 % (мінеральні продукти, засоби наземного транспорту, крім залізничного).

У 2019р. до області надійшло машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання на суму 102,7 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 58,1 млн.дол., недорогочінних металів та виробів з них – на 15,6 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів – на 15,2 млн.дол.

У 2019р. експорт **послуг** становив 29,8 млн.дол. США, імпорт – 15 млн.дол. Порівняно з 2018р. експорт збільшився на 19,3% (на 4,8 млн.дол.), проте імпорт зменшився на 7,6% (на 1,2 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 14,8 млн.дол. (у 2018р. – 8,7 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 1,99 (у 2018р. – 1,54).

Підприємства та організації області у 2019р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з партнерами 84 країн світу.

У 2019р. область експортувала послуги до 67 країни світу, отримувала послуги з 59 країн.

Обсяг експорту послуг з країнами ЄС у 2019р. становив 6,4 млн.дол. (21,4% загального обсягу експорту), імпорту – 6,7 млн.дол. (44,7% загального обсягу імпорту). Порівняно з 2018р. експорт послуг збільшився на 11,1%, імпорт – зменшився на 31,8%.

Найбільшими країнами-партнерами, які отримали послуги, були США, Німеччина, Британські Віргінські Острови, Швейцарія.

Основними країнами, які здійснювали імпорт послуг до Кіровоградської області, були США, Сингапур, Польща, Латвія, Швеція, Естонія, Білорусь.

У 2019р. найбільші обсяги експорту припадали на транспортні послуги, які займали 61,6% загального обсягу експорту, ділові послуги – 14,9%, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні – 14,1%.

Порівняно з 2018р. у загальному обсязі експорту збільшилась частка транспортних послуг з 52,3% до 61,6%, послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг – з 13,9% до 14,1%, натомість зменшилась частка ділових послуг – з 21,4% до 14,9%.

Основу структури імпорту послуг у 2019р. склали ділові послуги (44,7% загального обсягу імпорту), транспортні послуги (23,8%), послуги, пов'язані з подорожами (16,5%) послуги з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій (10,6%).

У загальному обсязі імпорту порівняно 2018р. збільшилась частка ділових послуг з 26% до 44,7%, послуг з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій, – з 9,8% до 10,6%, послуг, пов'язаних з подорожами, – з 11% до 16,5%, проте зменшилась частка транспортних послуг з 43,9% до 23,8%.

Транспорт і зв'язок

У січні 2020р. підприємствами транспорту перевезено 756,7 тис.т вантажів, що на 42,4% менше ніж у січні 2019р., вантажообіг збільшився на 12,1% і становив 2436,2 млн.ткм.

Залізницею у січні 2020р. перевезено 446,9 тис.т вантажів, що на 17,6% більше ніж у січні 2019р. Це спричинено збільшенням перевезення зерна і продуктів перемолю на 26%, будівельних матеріалів – на 24,1% та брухту чорних металів – на 7,1%. Натомість на 53,8% зменшилося перевезення хімічних і мінеральних добрив. Вантажообіг підприємств залізничного транспорту збільшився на 14,1% і становив 2391,3 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні 2020р. перевезено 309,6 тис.т вантажів, що на 66,8% менше порівняно з січнем 2019р., вантажообіг зменшився на 40,9% і становив 44,8 млн.ткм.

Авіаційним транспортом у січні 2020р. перевезено 0,2 тис.т вантажів, що на 23,3% більше порівняно з січнем 2019р., вантажообіг зріс на 11,6% і становив 0,1 млн.ткм.

У січні 2020р. послугами пасажирського транспорту скористалися 6,4 млн. пасажирів, що на 2,4% більше ніж у січні 2019р., пасажирообіг зріс на 1,5% і становив 178,8 млн.пас.км.

Залізницею у січні 2020р. перевезено 180 тис. пасажирів, що на 9,1% більше порівняно з січнем 2019р., пасажирообіг зріс на 8,3% і становив 118 млн.пас.км.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні 2020р. перевезено 3,8 млн. пасажирів, що на 10,3% менше порівняно з січнем 2019р. Пасажирообіг підприємств автомобільного транспорту зменшився на 16,8% і становив 46,3 млн.пас.км.

Обсяги перевезень пасажирів, виконаних фізичними особами-підприємцями у січні 2020р., збільшились на 1% та становили 0,7 млн. пасажирів.

Авіаційним транспортом у січні 2020р. перевезено 3 тис. пасажирів, що на 9,1% менше порівняно з січнем 2019р., пасажирообіг зменшився на 5,9% і становив 1,6 млн.пас.км.

Тролейбусами у січні 2020р. перевезено 2,4 млн. пасажирів, що на 30,9% більше ніж у січні 2019р.

У 2019р. підприємствами області **реалізовано послуг у сфері телекомунікацій та поштового зв'язку** на суму 218,8 млн.грн, у тому числі фізичним особам – 147,2 млн.грн або 67,3%. Найбільше реалізовано послуг Інтернету – 86 млн.грн (39,3% загального обсягу). Частка послуг поштової та кур'єрської діяльності становила 30,4%, фіксованого телефонного зв'язку – 19,3%.